Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 267. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 24-го ЛИСТОПАДА 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 24, 1979 No. 267. VOL. LXXXVI.

„ПРОПАҐУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ — ЦЕ МОЄ ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ" — КАЖЕ ВОЛОДИМИР КОЛЕСНИК

Під час розмови в редакції. Сидять (справа): маестро Володимир Колесник і ред. Володимир Левенець

Джерзі Сіті, Н. Дж. (В. Л-ць). — У п'ятницю, 16-го листопада ц. р. приміщення Головної Канцелярії Українського Народного Союзу і видавництва „Свободи" відвідав незвичайний гість, давній приятель редакторів і членів Екзекутивного Комітету ще з ранніх 70-их років — маестро Володимир Колесник, колишній директор Київської опери і балету ім. Т. Шевченка, який, як відомо, в 1972 р. покинув Совєтський Союз, не маючи змоги вільно там працювати. Відтак поселився на постійно в Канаді.

Про Володимира Колесника і про його дружину Ганну, відому солістку тієї ж Київської опери, „Свобода" писала вже раніше з нагоди їхніх відвідин у редакції після приїзду з Австралії, а також з приводу багатьох концертів п-і Ганни в З'єднаних Стейтах Америки, Канади та Европи.

Народжений в Дніпропетровську у 1928 р., Володимир Колесник свою музичну кар'єру розпочав у 1949 р.. Маючи тільки 21 рік життя, він був наймений на пост диригента симфонічної оркестри Київської опери й балету, а у 1969 р. вже був на становищі директора цієї опери, займаючи рівночасно становище головного диригента, аж до часу своєї втечі на Захід. У міжчасі він викладав музичну теорію і дириґентуру в Київській консерваторії, публікував у періодиках і музичних журналах свої статті й оцінки-рецензії та працював творчо над багатьма творами, які опісля увійшли до альбомів оперних мелодій.

На запитання редакторів чим займається тепер, маестро Колесник відповів, що його основним завданням під теперішню пору є пропаґування української музичної культури на Заході і тому він погодився взятись за таке важке діло, як постановка опери „Купало" Анатолія Вахнянина, яка з великим успіхом проходила вже 5 разів в Торонтонському Мек Міллен театрі, що їх зорганізувала Канадсько-Українська Оперна Асоціяція.

Композитор А. Вахнянин наполегливо працював над цим неперевершеним музичним твором цілі десятиріччя, фактично до самої смерти, яка наступила в 1908 році, — продовжував розповідати Володимир Колесник. Однак, він ніколи не був свідком тріюмфу його праці, бо опера ніколи не ставилась в театрі за його життя. В Україні оперу, яку сміливо можна назвати першою повнометражною оперою, без розмовних речитативів, перший і останній раз поставлено в 1929 р. у Харкові, тодішній столиці Української ССР з участю таких відомих співаків-солістів, як Марія Литвиненко-Вольгемут, Михайло Голинський (пізніше відомий співак у Канаді), Іван Паторжинський та інші. У 1957 р. Лев Туркевич поставив був версію „Купало" у формі оперного концерту.

Також у Західній Україні влада забороняла ставити цю оперу і друзі композитора, протестуючи проти цієї заборони, виконали першу дію з цього неперевершеного твору на площі біля Львівського театру. Згідно з розповіддю В. Колесника, в Україні існувало два варіянти партитури опери „Купало" — в українській і польській мовах. Композитор надіявся, що оперу поставлять у Кракові заходами його приятеля і тому приготовив партитуру у цій мові. Але до цього не дійшло.

Було загальне бажання у Торонто, щоб цю оперу поставити на професійному рівні, тому Канадсько-Українська Оперна Асоціяція рішилась, крім українських, заанґажувати також канад-

(Закінчення на стор. 3)

У Чікаґо відбудеться концерт у пошану С. Людкевича

Чікаґо (В-УККА). — Управа Відділу Українського Конґресового Комітету в Чікаґо подає до відома нашій громаді, що 1-го грудня ц. р., в год. 7-ій вечора, Український Літературний Фонд ім. І. Франка влаштовує величавий ювілейний концерт для вшанування 100-річчя корифея української музики західніх земель України св. п. проф. Станислава Людкевича та його найближчих співробітників — композиторів Василя Барвінського, Дениса Січинського, о. Остапа і Нестора Нижанківських та д-ра Бориса Кудрика.

Цей ювілейний концерт відбудеться у залі школи Лейн Технікал під патронатом нашого Відділу УККА, тому Управа запрошує всі українські товариства, установи і організації та всю українську громаду Митрополії Чікаґо і околиці прийти на цю маніфестаційну імпрезу, щоби своєю масовою участю віддати шану та поклін нашим заслуженим мистцям. Вони бо серед дуже несприятливих обставин свого життя гідно й достойно виявляли свою мистецьку творчість, а половина з них впала жертвою терору окупантів нашої Батьківщини — ворогів українського народу.

Весь дохід із цієї імпрези призначений на нагороди для українських письменників тут у вільному світі й на рідних землях, що кують зброю в боротьбі за душу української дитини, молоді й старшого покоління.

Зокрема закликаємо нашу молодь познайомитись з високомистецькою творчістю майстрів української музики й пісні.

АЯТОЛЛА ХОМЕЙНІ ПОГРОЖУЄ ВБИТИ ЗАКЛАДНИКІВ В АМБАСАДІ, ЗАКЛИКАЄ МУСУЛМАНСЬКИЙ СВІТ ПРОТИСТАВИТИСЯ ЗАХОДОВІ

Теґран/Вашінґтон/Ісламабад. — Минулого четверга, 22-го листопада, мусулманський іранський лідер Аятолла Хомейні формально підтримав погрозу контрольованих ним студентів-екстремістів, заявляючи, що якщо ЗСА застосують збройну силу, щоб звільнити 49 американських закладників в амбасаді ЗСА в Теґрані, то іранці вб'ють цих закладників. Це перший раз, що Хомейні особисто погрозив вбити американських дипломатів, хоча іранські студенти вже кількакратно висловлювали цю саму погрозу.

Хомейні заяву, виголошену перед групою військових старшин із Пакістану, передало іранське телебачення. Він рівнож висловив „радість" з приводу того, що у вівторок, 20-го листопада, в Ісламабаді, Пакістан, мусулманські екстремісти старалися захопити американську амбасаду і спалити її. Під час нападу згинуло два американські вояки, а саме, підхорунжий Браєн Еллис з Мобіл, Алябама, та старший стрілець Стівен Кровлі з Лонг Айленду, Н. Й. Хоча пакістанські військові частини відбили напад екстремістів і врятували персонал амбасади, уряд ЗСА зарядив, щоб американські громадяни, праця яких в Пакістані „не є конечною", негайно залишили ту країну.

У своїй розмові з пакістанськими старшинами Хомейні закликав цілий мусулманський світ протиставитися Заходові, зокрема Америці, твердячи, що теперішній конфлікт в районі Перської затоки є „боротьбою між ісламом і богохульством". Коментатори вказують, що цей заклик Хомейні є майже рівнозначний із закликом до „ святої війни" проти Заходу, зокрема проти ЗСА.

У четвер, 22-го листопада, речники уряду ЗСА ще раз офіційно заявили, що іранські власті відповідальні за безпеку американських закладників в Теґрані, додаючи, що про це становище Вашінґтону формально повідомлено уряд Совєтського Союзу. У п'ятницю ранком президент Джіммі Картер скликав нараду у Кемп Дейвіді, Мериленд, у якій взяли участь його найближчі цивільні дорадники, віцепрезидент Волтер Монрейл, члени кабінету та голова Об'єднаних Шефів Штабу, щоб виготовити пляни відносно звільнення решти американських закладників. Досі іранці звільнили 13 жінок і чорних. Як відомо, минулого вівтірка, 20-го листопада, Білий Дім видав заяву, в якій недвозначно натякнув, що якщо іранські екстремісти не звільнять всіх закладників, а натомість судитимуть їх „за шпигунство", то Америка може застосувати збройну силу, щоб звільнити їх. Біля берегів Ірану, на водах Індійського океану, находиться кілька американських військових кораблів. Речники Білого Дому вже кількакратно заявляли, що не видадуть в руки іранських властей колишнього шаха Мохаммеда Різу Паглеві, який перебуває у нюйоркському шпиталі, де проходить лікування на недугу рака. Хомейні і контрольовані ним студенти-екстремісти, які захопили американську амбасаду, вимагають видачі шаха, щоб поставити його на суд за „злочини проти іранського народу".

Аятолла Хомейні

У п'ятницю ранком група мусулманів, правдоподібно членів шіїтської вітки ісламської релігії, в Мецці, Савдійська Арабія, далі держала в своїх руках найважливішу мечеть цієї релігії, яку захопили у вівторок, 20-го листопада. Спершу було подано вістку, що савдійські війська ще у вівторок змусили шіїтів піддатися, але ця вістка була фальшивою. Шіїти держали велику кількість закладників. Як вказують спостерігачі, неправдиве твердження Аятолли Хомейні, що це американці та ізраїльтяни захопили мечеть в Мецці, спричинилося до нападу пакістанців на американську амбасаду в Ісламабаді та на інші установи ЗСА в тій країні.

Неґритянський лідер критикує іранських екстремістів

Вашінґтон. — Пресове аґентство Ройтерса інформує, що Вернон Джордан, директор великої неґритянської організації „Нешенал Урбан Ліґ", виступаючи на Конвенції Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій (АФЛ—КІО), засудив іранських мусулманських екстремістів за їхні цинічні заходи протиставити американських закладників-неґрів, захоплених силою в амбасаді ЗСА в Теґрані, проти білих американців. Таку тактику прихильників Аятолли Хомейні Джордан назвав „нерозумною грою, заплянованою іранським революційним лідером".

Рішення Хомейні звільнити жінок і закладників-неґрів, заявив Джордан кільком тисячам делеґатів Конґресу АФЛ КІО, „це цинічне намагання внести розкол в американське суспільство". Далі він підкреслив, що „неґрів-закладників держать тому, що вони американці, а не тому, що вони неґри". При тому він наголосив, що американські неґри ніколи не дозволять закордонному диктаторові використовувати їхню долю, щоб пошкодити З'єднаним Стейтам Америки. „Ми приєднуємося до всіх американців і вимагаємо негайного звільнення усіх закладників", — закінчив Джордан свій виступ перед делеґатами найбільшої робітничої спілки.

Москва обіцяла підтримку Іранові

Бейрут, Ливан. — Представник Палестинської Визвольної Організації (ПВО), зустрічаючись з кореспондентами 19-го листопада ц. р., заявив, що під час недавніх відвідин Ясіра Арафата в Москві совєтські лідери, а між ними також міністер закордонних справ СССР

(Закінчення на стор. 4)

ҐРОМИКО РАДИТЬ УРЯДОВІ ЕСПАНІЇ НЕ ВСТУПАТИ ДО НАТО

Мадрид, Еспанія. — Міністер закордонних справ Совєтського Союзу Андрей Ґромико, який перебував з офіційною візитою в Еспанії, дораджував у розмові з королем Хуаном Карльосом, прем'єр - міністром Адольфом Суаресом й іншими урядовими особами, щоб Еспанія залишилася надалі невтральною країною і не приступала до Північно-Атлантійського Союзу (НАТО).

Ґромикова порада викликала в Еспанії чимале здивування і різні коментарі в пресі, які в більшості засуджують „поради" совєтського відпоручника, кажучи, що він мішається до внутрішніх справ Еспанії і намагається унапрямлювати еспанську закордонну і оборонну політику.

Офіційні урядові чинники не опублікували ще подробиць розмови Ґромика з королем Хуаном Карльосом і прем'єром Суаресом, але поінформовані джерела стверджують, що головними темами наради були справи політики детанту і роззброєння.

Візита Ґромика є першими відвідинами Еспанії високим совєтським лідером від часу еспанської громадянської війни в 1930-их роках.

Після відвідин в Еспанії Ґромико переїхав до Бонну, столиці Західньої Німеччини, де він плянує переговорювати з міністром закордонних справ Німеччини Гансом-Дітріхом Ґеншером, а також зустрітись на розмові з канцлером Гельмутом Шмідтом. У четвер, 22-го листопада, совєтський міністер закордонних справ перестерігав у Бонні представників німецького уряду, а через них усі членські держави Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), що прийняття ними американського пляну розміщення в Европі атомових ракет середнього засягу може значно погіршити відносини між Сходом і Заходом і пошкодити політиці детанту.

Як відомо, уряд Західньої Німеччини вже висловився в користь розміщення цих американських ракет і з цього приводу між Бонном і Москвою існують дещо напружені відносини. „Це ясно, що ми не говоримо тією самою мовою", — заявив Ґромико на парадній вечері, влаштованій в його честь міністром закордонних справ ФРН Ґеншером, на якого ведеться тепер постійна атака у совєтській пресі за його прихильне наставлення до розміщення ракет.

Ґромико, як інформують пресові агентства, відбуде формальні розмови з Ґеншером, канцлером Шмідтом й іншими речниками західньонімецького уряду.

Косиґін далі перебуває на лікуванні

Москва. — Голова Ради Міністрів СССР Алєксєй Косиґін все ще перебуває на лікуванні і ніхто його не бачив в Кремлі від 15-го жовтня ц. р.

Косиґін, якому в лютому 1980 р. сповниться 76 років, переходить лікарську перевірку,, — інформують совєтські і східньоевропейські джерела. В інформації, однак, не говориться про характер хвороби Косиґіна і не подається місця його перебування. Відомо, що, наприклад, він не брав участи у великій параді на Червоній площі в Москві 7-го листопада ц. р. з нагоди 62-ої річниці т. зв. жовтневої революції і вже тоді ходили поголоски, що совєтський прем'єр перебуває на лікуванні над Чорним морем.

Ходять чутки, що Косиґін пережив другий серцевий удар, або тяжко хворіє на печінку. Совєтські джерела майже ніколи не подають інформацій про стан здоров'я своїх найвищих лідерів, як також не публікують даних про їхнє приватне життя.

Колишній посадник Пекіну піддержував „банду 4-ох"

Пекін. — Пресове аґентство Ройтерса інформує, що колишній посадник Пекіну Ву Де, який був також членом китайського Політбюра, підтримував „банду 4-ох", китайських радикалів,які,згідно з твердженням теперішніх керівників, бажали захопити владу у свої руки після смерти Мао Зедонґа в 1976 році. Як відомо, до цієї чвірки радикалів належала також вдова по Мао Зедонґові Джіянг Чінґ і три інші високопоставлені функціонарі китайської Комуністичної партії.

Повідомлення про підтримку колишнього посадника Пекіну для „банди 4-ох" появилося на стінних плякатах в Пекіні, в яких також сказано, що Ву Де плянував привернути владу „банди 4 -ох" і тому повинен стати перед „судом справедливости" разом з іншими радикалами. Посадника Ву усунено з цього становища в 1978 р. Йому раніше закидали, що він був видав зарядження для поліції силою зліквідувати демонстрацію, яка проходила в Пекіні в квітні 1976 р. Демонстрували тоді радикали, бажаючи довести до упадку теперішнього заступника прем'єра Денґ Шіаопінґа. Цей виступ проти Денґа був опісля оцінений як „революційний акт", особливо тоді, коли Денґ тимчасово знаходився у неласці Політбюра і самого Гуа Ґуофенґа.

КОНЦЕРТ У ПАМ'ЯТЬ СТАНИСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — У неділю, 25-го листопада ц. р., о год. 5-ій по полудні тут в Українському Народному Домі при 140 Проспект евеню відбудеться концерт у пам'ять Станислава Людкевича. Виконавці: Д.Карановнч, М. Кокольська-Мусійчук, Р. Венке, муз. супровід Г. Клим. У програмі братимуть також участь учні УМІ: Р. Гопалюк, І. Дац, Н. Закаляк, У. Легедза, У. Пінковська, Х. Терлецька і М. Худьо. Симфонічно-хорові твори Людкевича — звукозапис із колекції Р. Савицького. Передбачені також розповідь і показ фотознімок з останніх днів життя і похоронів композитора Людкевича.

СЕНАТОР С. ГАЙДАШ ПРОПОНУЄ СТВОРЕННЯ ПАРЛЯМЕНТАРНОЇ КОМІСІЇ В СПРАВІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Оттава, Онт. — Сенатор Гайдаш, колишній і перший міністер багатокультурности в канадському уряді, запропонував створення спеціяльної комісії прав людини, в склад якої входили б члени канадського Сенату і Палати Громад. Сен. Гайдаш видвигнув цю пропозицію у вівторок, 6-го листопада, під час свого виступу в Сенаті.

Обґрунтовуючи свою пропозицію, сен. Гайдаш вказав на важливу ролю, яку відіграли делегати Канади у підготовці Гельсінкських угод, зокрема в ділянці прав людини, та на факт, що права людини стали інтеґральною частиною закордонної політики уряду Канади. Він рівнож вказав на те, що спеціяльна конференція для перевірки примінення Гельсінкських угод, яка відбулась в Беоґраді, Югославія,в 1978 році була фактично „міжнародною політичною конфронтацією" і не дала бажаних вислідів. Не зважаючи на заяви голів держав, які підписали Гельсінкські угоди, людські права безнастанно порушують, а поодиноких осіб і групи, які слідкують за приміненням Гельсінкських угод арештують і карають, — твердив сен. Гайдаш. Він відкликався на твердження Меттю Німеца, правного дорадника державного секретаря ЗСА Сайруса Венса, який засудив Совєтський Союз за постійні порушення Гельсінкських та інших міжнародних угод в справі прав людини.

У дальшому сен. Гайдаш пригадав, що ще в липні 1977 року кілька членів Сенату і Палати Громад, в тому й сен. Павло Юзик, створили тимчасову Канадську парляментарну Гельсінкську групу, яка, однак, не мала виконавчих повновластей і працювала виключно на „добровільній і неформальній базі". Але й ця група вже тоді схилялась до створення постійної парляментарної комісії, щоб відповідно приготовитись до чергової конференції для перевірки примінення Гельсінкських угод, яка має відбутись в Мадриді, Еспанія, осінню 1980 року.

Вкінці сен. Гайдаш вказав на існування у ЗСА спеціяльної Комісії для справ безпеки і співробітництва в Европі, що її очолює конґресмен Данте Фасселл, та на позитивні результати праці цієї комісії. Крім того, — твердив сен. Гайдаш, — така парляментарна Комісія могла б розглядати питання „етнічної дискримінації", яка все ще існує в Канаді.

У Києві в перекладі на українську мову вийшла книжка про М. Вовчка

Київ. — Київська „Літературна Україна" інформує, що тут з видавництва „Дніпро" вийшла в перекладі з російської на українську мову книжка „Про Марка Вовчка" авторства внука цієї видатної письменниці Бориса Лобача Жученка. З російського оригіналу зробила переклад на українську мову Оксана Василенко.

Досліджуючи родинний архів, у якому знаходиться листування Марка Вовчка і її дітей, Борис Лобач-Жученко вніс багато уточнень до біографії цієї письменниці та написав про неї ряд статтей. Пишучи книжку про Марка Вовчка автор також користувався знайомством з ленінградським літературознавцем, біографом Марка Вовчка Є. Брандісом та з українськими вченими Н. Крутіковою, А. Недзвідським і О. Засєнком які йому допомогли в праці над цими книжками. Раніше опубліковано дві — „Літопис життя і творчості Марка Вовчка" та „Марко Вовчок на Кавказі". Тепер вийшла третя книжка — „Про Марка Вовчка", — у ній автор уточнює початкові дані біографії письменниці, оповідає про перебування Марка Вовчка в Москві, Петербурзі і за кордоном; пише про її дружбу з паризьким видавцем Етцелем та про різні події з життя цієї письменниці.

Танцювальний ансамбль УССР — і національний „перекладанець"

Кипр. — Київська газета „Культура і Життя" інформує, що сюди приїхав заслужений самодіяльний ансамбль танцю УССР „Юність Закарпаття". А прибув цей ...український ансамбль, щоб виступити з особливою мішаниною в програмі — справжнім національним „перекладанцем". Бо, ось з якими точками у цій „гастрольній" програмі ця танцювальна одиниця виступила: був український гопак, „російський святковий", хореографічна композиція „Молдавія" і танці ... інших народів СССР. Один ... єдиний гопак в програмі не будь-якого, а українського „заслуженого" танцювального ансамблю.

„Як тебе не любити, Києве мій"!

Київ. — У зв'язку з цим, що за два роки відзначатимуть 1500-річчя Києва, починається совєтський пропаґандивний „похід", щоб, мовляв, „гідно" прославити цей ювілей.

Київська газета „Молодь України" помістила рядки, в яких розкривається істотне святкування цієї 1500-річної річниці, бож вона пише: „За півтора тисячоліття, відколи на пагорбках Дніпра підвелося легендарне місто Кия, центр Київської Русі, колиски трьох братніх народів — російського, українського і білоруського, багато випробувань, багато вікопомних подій випадало на його долю. Ні монголо-татарські орди, ні навали безлічі інших ворожих полчищ не зруйнували його краси, не сплюндрували гордого імені. Під зорею Великого Жовтня новими радісними барвами розквітнув, світлими кварталами, зеленими парками й садами розрісся, змужнів Київ — столиця орденоносної Радянської України".

А відтак ця ж газета повідомляє, що на її сторінці відкривається рубрика „Київ-1500", в якій публікуватимуться нариси, кореспонденції, репортажі, інтерв'ю, в яких теж розповідатиметься про історію „міста-героя на Дніпрі, про славні діла його трудівників, цікаві ініціятиви юнаків і дівчат, комсомольців і молоді України".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Іслямський диктатор в Ірані

Проголошений в американських газетах повний текст інтерв'ю, що його перевели в Теграні представники трьох американських радіовисилень з теперішнім володарем Ірану, Аятоллою Хомейні, це жалюгідний історичний документ, в якому наведені всі характеристичні риси кожного диктатора. Для диктаторів не існують закони. Коли їм це вигідно — то викидають закон, як ганчірку і проголошують власний закон. Вони натягають і накручують існуюче законодавство, не здаючи собі справи, що самі себе цим дискредитують.

Для Хомейні не існує міжнародне законодавство, яке запевняє недоторкальність членам дипломатичного корпусу в чужих країнах. Для нього члени амбасади ЗСА в Ірані — це не дипломати, а „шпигуни", а сама амбасада, це не амбасада, а „гніздо шпигунів". Для диктаторів кожний засіб добрий, який веде до зберігання ними диктаторської влади і тому вони постійно орудують неправдою. Для Хомейні — американську амбасаду в Теграні захопила не нацькована ним юрба за задалегідь виготовленим пляном, а „студенти", які виконали „волю народу". Хомейні не рахується з фактом, що між Іраном і ЗСА не було і нема договорення про видачу втікачів, — він раз-у-раз повторяє свою категоричну вимогу, що ЗСА мусять видати Іранові колишнього шаха Мохаммеда Різу Паглеві і раз-у-раз називає його „злочинцем". Він сам собі перечить, бо говорить про конечність поставити шаха перед суд, але промовчує, що встановлений Аятоллою Хомейні „Революційний Комітет" вже заочно засудив шаха на смерть. Диктатори послуговуються у виконуванні ними влади людьми безхребетними і безкритичними, які сліпо виконують волю володаря, і тільки тоді, коли хтось із них прозріє і зрозуміє ситуацію — вмиває руки і відходить: так сталося із призначеним Хомейні прем'єром Мегді Базарганом, який не захотів дати згоди на схоплення американських „закладників".

З отого інтерв'ю американських телевізійних журналістів виходить, що американсько-іранська криза, яка ніби покращала із звільненням декількох жінок і чорних — насправді погіршилася, бо Хомейні недвозначно, виразно і кількакратно загрозив поставленням перед іранський суд американських „шпигунів" — дипломатів і службовників амбасади, якщо ЗСА не видадуть шаха. Чи це пуста загроза для „збереження обличчя" самого Хомейні і його „студентів", чи він думає дійсно виконати ту загрозу — швидко вияснитья. Бо Хомейні говорить вічно про „пана Картера", від якого ніби залежить видача шаха, забуваючи, що американський Президент не є диктатором: коли б навіть президент Картер схилявся до такої розв'язки кризи, то і він і його дорадники і Конгрес свідомі того, що видача важко хворого шаха Іранові на певну смерть — була б остаточним угробленням американського престижу в цілому світі.

Характеристичною рисою всіх диктаторів є брак автокритицизму і нездатність усвідомлювати, що вони самі своїми нерозумними протизаконними вчинками підкопують свою владу і приготовляють свій упадок. Правду каже той американський коментатор, який звертає увагу, що Іран з його теперішнім державним проводом щораз більше ізольований в міжнародному світі. Коли один з отих трьох америнських журналістів пригадав Хомейні, що вірний мусулман, єгипетський президент Анвар Садат назвав його, Хомейні, „маніяком", а теперішній режим в Ірані „неславою для ісляму", то Хомейні мав готову відповідь: що це Садат, а не він, зрадник ісляму і що єгипетський нарід не підтримує Садата, що є очевидною неправдою, бо араби в Єгипті захоплені перспективою миру, який принесе кінець їхній нужді. І вже й Сирія, ворожа Ізраїлеві і Америці, заявилася за негайне звільнення „закладників" і СССР так само голосував за таку резолюцію Ради Безпеки ОН, бо Москва не хоче, щоб та авантюра Хомейні розрослася у Третю світову війну. А вона цим загрожує, бо коли б дійсно „закладників" поставили в Теграні під суд, як „шпигунів", то мусить закінчитися терпелива примирлива тактика президента Картера і державного секретаря Венса. Уряд ЗСА вже недвозначно натякнув, що Америка може застосувати збройну силу, якщо іранські „студенти" не звільнять закладників. Диктатори завжди самі провокують своїх противників і прихильників до реакції, яка скинула б їх з влади. І так станеться також з диктатором Хомейні.

Іван Світ

ЕНЕРҐЕТИЧНА КРИЗА В СССР

(2)

Для збільшення продукції треба включити нові нафтоносні поля, для чого потрібні величезні фінанси та головне технологія, якої бракує в СССР.

Перші сигнали появилися недавно в тому, що продукція цього района не може збільшуватися, в той же час як вживання нафти та її продуктів зростає поволі й тепер досягає 7-8 відсотків річно. Добування нафти однак за останні три роки упало на 7 мільйонів тонн у порівнянні з пляном Москви. Часопис „Правда" та лідери промисловости виступали з попередженнями, що в Совєтському Союзі існує тепер чимало труднощів і що треба вживати різних заходів для збереження енергії.

Це положення в середині совєтської імперії викликає низку заходів Москви в сателітних країнах з тим, щоб приневолити їх не тільки до економії, але також перейти на вживання вугілля, зокрема в Польщі та Східній Німеччині як теж у Чехо-Словаччині. Сателіти потребують біля 80 відсотків нафти з Совєтського Союзу. Їм тяжко, а може просто неможливо купувати нафту з арабських країн, бо їм треба платити американськими долярами або золотом, бо „рублів" ніхто не хоче.

В той самий час залежність сателітів від Москви є такого порядку, що ані Варшава, ані Німеччина, ані Чехо-Словаччина не можуть навіть думати про свої інтереси, бо одна тільки Румунія є свобідна від економічної залежности, а Болгарія не може навіть думати про щось без московської допомоги.

Спеціялісти вважають, що СССР має нафтових запасів біля 11,000 мільйонів тонн, яких при сучасній хижацькій експлуатації вистачить не більше як на 20 літ.

Одначе можна говорити сьогодні про те, що рух за нафтою вступає у задар із Заходом, бож треба знайти можливості оволодіти Близьким Сходом та Північною Африкою, тому нафта є рушієм совєтської експансії в Азії та Африці.

Криза в середині СССР, зростання труднощів також у відносинах із сателітами, хоч половина їх може розпочати знову вживати більше вугілля, ще більше вказує на енерґетичну кризу в совєтському блоці. Полща вже ввела квоту на вживання нафти і повільно переходить на вживання вугілля. Мадярщина не тільки починає обмежувати вживання нафти, але навіть скорочує час освітлення вулиць вночі та огрівання помешкань. З опублікованих матеріялів довідуємося про зміни у фінансуванні нових промислових устатковань: Польща, наприклад, плянує вкласти третину нових фінансувань у розбудову вугільної промисловости та електричних станцій.

Не треба забувати, що Москва постачає нафту для Куби, Монголії та інших залежних від неї країн. З обмеженням московського постачання нафти, що вже впроваджене в Східній Европі, може також наступити криза політичної контролі сателітів. А совєтська фльота, що є розкидана по всіх морях і океанах, плянує витиснути Америку та західні держави з стратегічних районів і захопити торговельні шляхи у світі.

Щоби збільшити добування нафти, Москва приневолює сателітів, головно чехів та німців, висилати своїх робітників-спеціялістів на працю до Сибіру, бо їй не вистачає власних робітничих кадрів?

Кілька літ тому Москва попередила сателітів, що вона примушена буде заморозити квоту постачання нафти для них, отже тим самим обмежує їм можливості поліпшити свою промисловість та життьовий рівень.

У Північній Кореї також створюються господарські труднощі й Москва стримується від обіцянок про допомогу. Там трапилася виняткова ситуація в цьому році — багато промислових проєктів, що були початі ще в 1974-5 роках, припинено, бо бракує фондів для фінансування їх, зокрема ще й тому, що борги Японії, Швеції та Москві не були виплачені за останні три роки. З Японією, борги якій становлять 400 мільйонів дол., ведуться серйозні переговори.

Тільки тепер ще більш яскраво виринає та помилка, яку Москва зробила у своїй політиці з Пекіном. У сусідній Манджурії можна було знайти нафтові сховища, з яких відбувалося б постачання сходу країни, а тепер вони працюють у користь Японії, чим спричинюється до зросту її потенціялу у світі, а зокрема в Азії.

Ідеологічна боротьба з Мао та його наступниками привела до зростаючого конфлікту не тільки в Азії, але також в Африці, але це тема наступної розвідки.

Нам вже доводилося говорити про те, що Москва загубила нагоду використати величезні технічні та фінансові можливості, співпрацюючи з Японією, а це сталося через імперіялістичну політику Москви, яка загарбала і відмовилася повернути Японії чотири малі островки у протоці між о. Хокайдо та Курильською групою. Цією політикою Москва штовхнула Токіо на тісну співпрацю з Китаєм.

(Закінчення на стор. 4)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ПРО ВИВІНУВАЛЬНЕ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У попередніх статтях, у рубриці „Трибуна УНСоюзу", ми обговорювали значення Часового забезпечення, Забезпечення на ціле життя і Забезпечення з визначеним часом плачення вкладок та їхні корисні і менш корисні сторони.

Сьогодні ми звернемо нашу увагу на Вивінувальне життьове забезпечення. За грамоти того роду забезпечення треба платити вкладки на протязі 20 років або до означеного віку, звичайно до 18-го або до 65-го року життя. Коли забезпечений член помре в часі важности забезпечення, його спадкоємець одержить повну суму забезпечення. Коли ж забезпечений член доживе до кінця платности вкладок — часу дозріння грамоти, він сам одержує повну суму забезпечення. Це є ощадностева сторона того роду забезпечення.

Кожний повинен пам'ятати, що грамоти Вивінувального забезпечення є основним засобом систематичного ощаджування і з огляду на це, вони є найдорожчі. На них дуже скоро нагромаджується грошова резерва так, що в часі дозріння грамоти, вартість її грошового звороту рівняється повній сумі забезпечення. Це дуже чітко відрізняється від грошової вартости грамот Забезпечення на ціле життя, чи грамот забезпечення після смерти з визначеним часом плачення вкладок, яких грошова резерва в часі їх дозрівання виносить дещо більше, чим 60 відсотків повної суми забезпечення. На грамотах часового забезпечення, очевидно, не нагромаджується грошова резерва.

Вивінувальне забезпечення є атрактивне головно для тих, які хотіли б ощаджувати, але не мають змоги робити цього постійно і систематично.

Вивінувальне забезпечення має ще другу атрактивну притягальність. Це забезпечення не тільки запевняє членові „Готовий Спадок" у випадку його передчасної смерти, але теж, якщо член живе, дає йому змогу самому втішатися користями, які дає Вивінувальна забезпеченева грамота. Повна сума забезпечення грамоти є платна самому членові тоді, коли вона дозріває з закінченням платности вкладок.

Вивінувальна забезпеченева грамота є дуже популярна серед українців. Це віддзеркалює природне бажання українця ощаджувати. Натомість серед американців популярністю втішається грамота Забезпечення на ціле життя. Як вже попередньо було сказано, грамота забезпечення на ціле життя запевняє членові повне забезпечення за багато нижчу ціну в порівнянні з ціною за грамоту Вивінувального забезпечення. Але вона має теж і свої некорисні ціхи, включно з низькою зворотною грошовою вартістю грамоти.

Український Народний Союз має як для молоді, так і для дорослих грамоти кляс Е-20 і Е-65. Повна сума цих грамот виплачується членам в 20-ту річницю видачі грамоти, або в річницю видачі грамоти, найближчу до 65-их уродин члена, чи теж у випадку його ранішої смерти. Вкладки є платні на протязі 20 років або до 65-го року життя члена, чи до його ранішої смерти. Для молоді видається ці грамоти у віці від 0-15 років життя, а для дорослих грамоти кляси Е-20 видається у віці від 16-60 року життя, а грамоту кляси Е-65 від 16 до 50 року життя.

У додатку УНСоюз має для своїх молодечих членів грамоти кляси Е-18, що її називають популярно „Студійною грамотою" (Коледжовою). Саме тоді, коли член досягає 18-го року життя і є готовий поступити на вищі студії, УНСоюз виплачує йому повну суму забезпечення.

Прибутки з грамоти кляси Е-65 можна використати в пенсійному часі.

Розгляньмо тепер дійсні кошти та інші дані кожної з вищезгаданих кляс Вивінувального життьового забезпечення, що їх має УНСоюз.

Приймім, що дитина має 1 рік, а дорослий 30 років і кожний з них є забезпечений на суму $10,000.00:

Тож до якого заключення ми дійшли?

1) Молодеча грамота для дитини у віці 1 року кляси Е-20 коштує $437.30 річно, а грамота дорослого у віці 30 років виносить $454.40 річно. Чим молодший є член в часі набуття грамоти, тим нижча є вкладка за забезпечення. Це саме відноситься до всіх родів життьового забезпечення.

2) Грамота кляси Е-65 для дитини у віці 1 року коштує $108.90 річно, а для дорослого у віці 30 років $247.70 річно. Заключення з того є подвійне. Перше, що з огляду на вік дитини, її річні вкладки нижчі, як вкладки дорослої особи у віці 30 років. З другого боку, приймаючи, що обидва доживуть до такого самого віку, УНСоюз сподівається одержувати вкладки за молодечу грамоту 29 років довше, як від дорослого. З огляду на це, вкладки молодих членів є нижчі.

3) Всі грамоти Вивінувального забезпечення УНСоюзу дають членам великі можливості ощаджування. УНСоюз виплачує прибутки від ощадности вкладок, член одержує за дозрілу грамоту повну суму забезпечення, яка є значно вищою від суми вплачених вкладок.

4) Молодеча грамота Е-65 показує, що чистий її кошт виносить тільки $2,161.00, не дивлячись на те, що член платить вкладки на протязі 64 років. Ця грамота є найкращою інвестицією, бо крім забезпечення члена на протязі 64-ох років на суму $10,000 у випадку його передчасної смерти, член одержить після 65-го року життя повну суму $10,000 за його інвестицію вкладок в сумі $2,161.00 Тож не допустіть до того, щоб хтонебудь боявся того факту, що вкладки за цю грамоту треба платити на протязі 64-ох років. Ця грамота є без сумніву солідною інвестицією.

5) Грамота для дорослих кляси Е-65 є теж значною інвестицією. Член, коли досягне 65 років, одержить суму $10,000, яка включає 66.85 відсотків приходу з інвестованої суми $6,137.50. З цієї суми член може користати після переходу на пенсію.

Беручи до уваги повищі грамоти, що їх має для членів УНСоюз, можна дійти до загального висновку, що кожна з них запевняє членові життьове забезпечення на повну суму грамоти, а в додатку до цього, примушує члена до систематичного ощаджування, так, що коли прийде час виплати грамоти, член одержить добрий прибуток.

Котру з вивінувальних грамот ви дораджували б майбутньому членові? Це залежить від різних обставин, таких як, напр.,

(Закінчення на стор. 4)

	Молодечі Кляси			Дорослі Кляси	
	Е-18	Е-20	Е-65	Е-20	Е-65
Річна вкладка	$ 529.10	$ 437.30	$ 108.90	$ 454.40	$ 247.70
Сума всіх вкладок	$ 8,994.70	8,746.00	6,960.00	9,088.00	8,669.50
Дивіденди на протязі часу забезпечення	$ 744.00	879.00	4,799.00	1,221.00	2,532.00
Чистий кошт	$ 8,250.70	7,867.00	2,161.00	7,867.00	6,137.50
Виплачена членові сума забезпечення	$10,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00
Чистий прихід члена	$ 1,749.30	2,133.00	7,839.00	2,133.00	3,862.50
Чистий прихід у відсотках	21.20%	27.11%	31.11%	27.11%	62.93%

З НАШИХ БУДНІВ

НЕДОКІНЧЕНА МЕЛОДІЯ

Прочитавши заголовок цього фейлетона, хтось міг би собі подумати, що автор взявся вже писати і на музичні теми — з нагоди леонтовичівських чи шубертівських ювілеїв, наприклад. Трохи воно так, а трохи і не так. Якщо до музики зарахувати цю колисанку, що її співав мені колись, колихаючи мене в колисці, мій бібрецький земляк, п. Микола С-н, то це так. Йому, цьому землякові, якщо пригадуєте, я присвятив недавно фейлетона „З родинної хроніки", де й подякував йому публічно за колисанку і колисання.

Тепер виявляється, що цей „кейс" ще не закритий, — як кажуть американці. Отож в одному з листів земляк визнає мені „всю правду" — як це воно сталося, що його колисанка „А-а-а, котики два", одного дня була раптово і трагічно перервана, майже так само, як „Недокінчена Симфонія" Франца Шуберта!

Пише мені мій колишній колисальник, що до вибуху Першої світової війни в с. Суходолі були дві споживчі крамниці („склепи"): власником одної був його батько, другої — моя мамуня, після того, як татуньо пішов на війну. Не можна б того сказати, що ці дві крамниці ворогували одна з одною, але й не дуже то гармонійно співпрацювали... Велика загадка в цьому, чому мій земляк — тоді може 7—8-літній хлопчина — не „тримався" власного бизнесу, а любив заскакувати до нашого, де частенько виручав мамуню, коли вона була зайнята з покупцями, тобто обіймав опіку наді мною та моєю колискою, за що діставав у нагороду жменю „бомбонів", точно таких самих, які продавалися в крамниці його батька.

Все було б гаразд, якби не так звані „добрі люди", або сусіди, які поквапились донести батькові колисальника, що його „хлопчисько" часто забігає до „ґросерні", — сказавши „по-нашому", конкурента та й не тільки пересиджує там цілими днями, але ще й колише „чужу" дитину!

Наслідок цього доносу був, як угорі сказано, трагічний: тато взяв синка за вухо, поклав на крісло і так златав йому прутом штанята, що той три дні не міг сісти (до чого аж тепер признаться...). От, і за цю „пацифікацію" з-перед 65-ти років, я дуже-а-дуже вибачаюся перед моїм земляком та колисальником, хоч і я сам тут, як то кажуть, без вини-винуватий.

Ікер

Петро Григоренко

НЕЗЛАМНІ

(До третьої річниці створення Української Гельсінкської Групи)

(2)

КГБ намагається позбавити Гельсінкський рух його моральної сили, для чого примушують арештованих членів Групи до „каяття". Особливий моральний натиск був на Миколу Руденка. Його жорстоко катували і катують сьогодні, використовуючи тяжке поранення, яке він одержав під час війни, і наклепи на його дружину, брехливі листи про її „невірність". Про те, що Руденка змушують до „каяття" я дізнався в серпні 1977 року з листа, пересланого з Донецької в'язниці. Микола в звичайній для нього поетичній формі повідомляв нас про те, що йому пропонують і як він до того ставиться. Ось цей вірш:

Так просто все: напишеш каяття —
І роздобудеш право на життя.
Лише десяток слів чи, може, фраз.
І все вчорашнє вернеться нараз:
Дерева й квіти в іскорках роси
Та за вікном дитячі голоси.
Та риба в озері, та в небі птах,
Та смак цілунку на твоїх вустах.
Як свідчення любови й доброти...
І тільки ти — уже будеш не ти.
Похилений змарнілий від недуг
Ти — тільки оболонка, а не дух.
Тепер старі костюми приміряй.
Удосконалюй кабінетний рай.
Топчи ту ж саму стежку у гаю —
Не вернеш душу втрачену свою.
Лише десяток вимучених слів,
Які ти у потьмаренні наплів —
І вже тебе нема.
А є пітьма.
Є у людину схована тюрма.

Миколу зламати не вдалося, але жорстокі муки його продовжуються. Сумління світу не може миритися з дальшим ув'язненням людини, зніveченої війною з фашизмом, незламного борця за права людини.

Не добившись „каяття" ні від кого з п'ятірки заарештованих правозахисників, власті жорстоко розправились з ними, засудивши всіх п'ятьох на максимальні терміни ув'язнення: Лук'яненка і Тихого до 10 років ув'язнення в таборах особливого режиму і 5 років заслання; Руденка, Мариновича і Матусевича до 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання. І все ж це була поразка властей. Гельсінкський рух в Україні одержав велику моральну перемогу. Нікого з арештованих членів Групи не змогли зломати, а зроблена ними робота знайшла відгук серед людей. Як і передбачав Микола, прийшли нові. Незадовго до арешту Руденка до Групи був прийнятий 22-річний Петро Вінс — син відомого баптистського проповідника Георгія Вінса.

Після арештів, один за одним до Групи ввійшли ще шестеро: Віталій Калиниченко — — вчитель з Дніпропетровщини, Василь Стрільців — вчитель з Івано-Франківщини, Петро Січко — економіст і Василь Січко — студент, виключений за інакодумство з університету (обидва — батько і син з Івано-Франківщини), Василь Овсієнко — історик з Житомирщини, Юрій Литвин — поет і публіцист з Київщини.

Популярність Групи і її авторитет в народі зростали. Самвидав поширював правдиві розповіді про суди над героями правозахисту, розносив вістки про працю Групи. З усієї України до Групи йшли листи з повідомленням про порушення прав людини. Влада скаженіла. Почалась нова хвиля репресій. При цьому, як говориться в уже згаданому підсумковому документі, влада широко застосовує провокації і фальсифікацію звинувачень. Тим самим хотять домогтись, щоб в очах політично несвідомих „радянських громадян" „правозахисне виглядало, як аморальне, беззасадне", а серед світової громадкости „витворити уяву відсутности опозиційного руху в країні". Жорстокими репресіями влада намагалась „дезорганізувати правозахисний рух і залякати співчуваючих його ідеям". Для цього було поширено фронт дій каральної машини. Якщо перший удар був спрямований на основний склад членів Групи, то тепер арештовували перш за все нововступивших, і тих, що підтримували Групу. З восьми арештованих в 1979 році тільки один — Олесь Бердник — з числа членів-засновників Групи, четверо з тих, що стали членами зовсім недавно — Василь Овсієнко, Петро і Василь Січки і Юрій Литвин; інші троє з числа симпатизуючих Групі — чернівецький інженер — кореспондент Групи Йосип Зісельс, філолог Юрій Бадзьо і поет Микола Горбань. І половину з них намагаються представити звичайними кримінальниками.

Відомо, що українські „правознавці" набили руку на фальсифікаціях. Не буду повторювати історію доктора Штерна. Провокаційний суд над ним відомий цілому світові. Але в Києві в 1975 році відбувся неменш мерзотний, хоч менш відомий провокаційний процес над учасником правозахисного руху Олександром Фельдманом. Справа була настільки брудною, настільки шита білими нитками, що ніхто навіть не намагався спростувати її провокаційний характер. Справа була так.

Повертаючись вечором додому, Олександер біля під'їзду свого будинку побачив дівчину з незапакованим тортом в руках. Він спробував тихенько обійти її. Але вона раптом гучно закричала і кинула торт під ноги Олександрові. Тут же підбігло двоє здорових чоловіків, схопили тендітного Олександра і потягли в машину, що стояла недалеко від будинку. Дівчина підібрала торт і пішла слідом за ними. У відділенні міліції, куди привезли, з'ясувалось, що один з тих, які затримали Олександра, капітан міліції, другий — шофер машини, на якій їхав капітан. Дівчина схвильовано розповідала черговому відділення, як Олександер „накинувся" на неї, при тому вона посилалась на капітана й шофера, як на свідків. Ті підтвердили, що почули крик дівчини, проїжджаючи на машині. Все було настільки натурально, настільки обґрунтовано, що в злосливому хуліганстві цього „жидьонка" можна було не сумніватись. Правда, на суді виявилася одна пікантна дрібничка, яка висвітлювала цю „чисту" справу зовсім в іншому аспекті. Виявилось, що дівчина — ляйтенант міліції, а свідок — капітан і безпосередній її начальник. Одну мить здавалося, що все звинувачення розвалиться. Але... Суд — то совєтський. Суддя заявив, що це не стосується справи і Олександр одержав „свої" 2,5 роки й відбув їх повністю. Але не благополучно. В таборі йому розрубали голову лопатою — думаю також не без вказівок — і він довго хворів.

Досвід справ подібних штерновській і фельдманській не втрачено. Овсієнко, який ішов по вулиці зі своєю гостею з Києва, був зупинений міліціонером, котрий запропонував Овсієнкові зайти до сільради. Там міліціонер в присутності голови сільради накинувся на Василя з лайкою за те, що до нього їздять „різні", а коли Василь попрохав його не кричати й не лаятись, той схватив Василя за горло і почав душити. На крик Василя в сільраду вбігли гостя Овсієнка — член Української Гельсінкської групи Оксана Мешко і ще одна жінка. Міліціонер припинив душити і почав складати протокол про спротив Овсієнка міліції. Свідком був голова сільради. Двох жінок міліціонер не визнав за свідків. Їх і на суд не пустили. Овсієнка засуджено до трьох років таборів суворого режиму.

Тепер ця доля чекає Юрія Литвина, який також заарештований за „спротив міліції". Протестуючи проти провокаційного звинувачення Литвин оголосив голодівку і голодує третій місяць.

Ще провокаційніший арешт Миколи Горбаля. До нього на квартиру прийшли два міліціонери з якоюсь жінкою. „Він? — запитав у неї міліціонер. „Здається він", — невпевнено сказала жінка. Міліціонер крикнув: „Що значить здається!" Тоді вона поспішили підтвердити: „Так, так, він". Після цього Горбаля арештували у звинуваваченні — „спроба зґвалтування". До цього, його як колишнього політв'язня, вже неодноразово намагались підвести під арешт. Нарешті пішли на цю провокацію: не правозахисник — ґвалтівник.

За що будуть судити Юрія Бадзя невідомо і слідству. Навіть за совєтськими законами судити його нізащо. „Винуватий" він тільки в тому, що написав наукову працю про національний утиск в Україні. Але за совєтськими законами це ще не злочин. Щоб судити за цей твір, треба, щоб він якимсь чином поширювався. А Бадзьо його нікому не показував. Навіть близькі друзі не знали, над чим він працював. А КГБ якось дізнався. Зробили таємний обшук і твір украли.

(Продовження буде)

Д-р В. Косик оборонив докторську дисертацію на Сорбонні

Д-р Володимир Косик успішно оборонив дня 22-го жовтня 1979 р., на Сорбонні в Парижі докторську дисертацію з міжнародних відносин на тему „Політика Франції щодо України, березень 1917 — лютий 1918 рр". Дисертація була пред'явлена в рамках праць Інституту Історії Сучасних Міжнародних Відносин при Сорбонні. До комісії оборони дисертації належали: Ж.-Б. Дюрозель, визначний професор Сорбонни й Інституту Політичних Наук та автор численних праць з ділянки історії і міжнародних відносин, Гелена Карер д'Енкос, професор Інституту Політичних Наук і авторка праць про СССР, в тому відомого твору „Розбита імперія", та професор Сорбонни А.Снейдарек. Головою комісії був проф. Ж.-Б.Дюрозель.

Д-р Володимир Косик

Комісія визнала працю дуже вартісною та висловила надію, що вона буде опублікована.

Для української історичної науки праця д-ра В. Косика цінна тим що вона відноситься до періоду української національної революції, доби Української Центральної Ради та Української Народної Республіки, яку, як доказує д-р В. Косик, Франція визнала де факто на початку січня 1918 року.

Праця В. Косика спирається переважно на архівних матеріялах, з яких більшість досі не були опубліковані. Ці матеріяли описують обставини і розвиток франко-українських відносин та кидають нове світло на деякі аспекти історії України і українських визвольних змагань в часі між російською революцією і Берестейським миром та початком першої окупації України совєтською Росією.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Дозвольте пригадати Вам, що вкладки повинні бути вплачені вже в першому дні місяця, коли припадає чергова платність.

Тому проситься належні вкладки вирівнювати не пізніше, як 25-го дня даного місяця.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Листопадова Академія у Ню Йорку

Були виїмково прекрасні глибоко-блакитні небеса і високе золоте сонце в день цьогорічного пополудневого концерту, начебто на прославу 61-ої річниці нашого національного свята. 4-го листопада ц. р. заля школи Стайвесант була виповнена учасниками Академії.

Добре знайома нам, вельми талановита, молода піяністка І. Пелех — вона теж знаменито акомпаньювала „Прометеєві" — відіграла на фортепіяні по-мистецьки американський гимн. Інж. Е. Івашків відкрив коротким словом імпрезу. Якже приємно було, що знову загостив до нас правдоподібно один із найкращих чоловічих хорів на еміграції, „Прометей" із Філядельфії. Хор цей від літ уже працює під диригентурою скромного, невтомного і обдарованого Михайла Длябоги.

Під програму свята „Прометей" дуже переконливо і розмашно виконав: „Стрілецьким шляхом" Гайворонського та з вервою і маєстатом в Лисенковій гармонізації, чудову, народну: „Ой, пущу я кониченька", зі сольо, вічно свіжого тенора З. Чорнобіля. А ось почули ми і старезну... новість. Десь там інж. О. Білик винайшов твір славетного співака і автора „Запорожця за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського, пісню-баркаролю. Ця композиція, „Пісня рибалок" була виведена ефектовно і вона подобалася.

Дальше деклямував д-р А. Лозинський. Було б корисніше говорити до мікрофону, бо в заді залі важко було дослухатись слів. А Б. Лепкий поет цікавий. Можна було ствердити, що декляматор змінив, як голос, так підхід до виголошених речей. І може це добре. Концертове сопрано Ія Мацюк-Грицай мала в програмі, якби легшого жанру, мабуть нову пісню Гнатишина „Воскресла", „Моя Україно" М. Костецького, а не як було в програмі „Люблю тебе Україно" та „Жита" теж Гнатишина (сл. Олеся). А тому, що вона виступала двічі, то про це пізніше.

Проф. д-р І. Головінський відчитав, по перерві, спокійно без патосу, добре опрацьовану промову на тему дня. По досить докладній історії 1-го Листопада, він нав'язав до сучасного, трагічного положення на Україні, цитуючи Шевченка, а зокрема Симоненка.

Ще раз виступила співачка Мацюк-Грицай із піснями „Засумуй, трембіто", знову не як у програмі подано, що це пісня Ярославенка (і звідкіля ці похибки?), а Н. Нижанківського до слів Р. Купчинського (існує теж і власна мелодія Купчинського) та „Україно моя, Україно", „шлягер" Дмитра Яковича Покрасса на слова московського Лебедєва-Кумача (переклад Вадима Собка). Можна мати поважний сумнів чи „братія" з останньої пісні підходила на Листопадову Академію? Дехто лише знає, хто створив музику, але майже нікому невідомо хто є автором тексту. Цю „українську частушку" мусіла в 1939 році при вмарші большевиків до Львова, виконувати знаменито О. Петрусенко, на примусову радість наших людей.

Виступ сопрана Мацюк-Грицай вийшов ненайкраще. У безсмертній пісні „Засумуй, трембіто" завважувалося деякі нечисті тони. На фортепіяні акомпаньювала М. Баслядинська.

На закінчення ще раз на радість публіки появився „Прометей". Влучний підбір нещодавно померлого Людкевича „Косар" (сл. Шевченка), „Огні горять" Воробкевича-Людкевича та новина для Ню Йорку Стеценкове „У неділеньку, у святую" (останні пісні сл. Шевченка). Хор розспівавшись, звучав ще краще як на початку. Культурно і патріотично було взяти саме тепер у програму якийсь твір найбільшого українськоого композитора Людкевича, як ось: „Косар" і „Огні горять" (Людкевича редакція). „Косар" із сповільненими темпами тут і там та піянами випав драматично, а крещендо наприкінці імпонувало. „Огні горять" можна слухати всеньке життя: воно бо таке і є, радісне та сумовите. „Часом я тужу за тобою", це між іншим, улюблена пісня підписаного, як задля поезійки, так і задля музики, а Длябога інтерпретує її краще всіх диригентів, яких підписаний чув коли-небудь у цій композиції. Остання пісня — це пісня кантата, вона зокрема підходила своїм змістом на таке свято. Вона найбільше полонить слухача в кінцевій частині. Хор опанував її бездоганно. Ще може дещо можна б урізноманітнити темпо і динаміку аж до баритонового сольо. Звук хору був повний і могутній. Молодий соліст, баритон, І. Кушнір росте і розвивається просто „на очах". Варто відмітити його гарну барву голосу, музикальність і певність виконання.

З радістю треба подати до загального відома, що весною „Прометей" вибирається у мистецьку поїздку по Европі. Чи може бути щось приємніше та більш імпонуюче?

Хор і громада закінчили Академію спільно і бадьоро українським національним гимном.

Теодор Терен-Юськів

ЗАКЛИК

ЛИСТОПАД — ЦЕ МІСЯЦЬ ЗБІРКИ НА „ДАР УКРАЇНСЬКИМ ВОЄННИМ ІНВАЛІДАМ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ".

ЯК ЩО ВИ ЩЕ НЕ ЗЛОЖИЛИ СВОГО ДАТКУ НА ЦЕЙ „ДАР" НА ЗБІРКОВУ ЛИСТУ. ТО СПОВНІТЬ ЦЕЙ ПОЧЕСНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ВИШЛІТЬ СВІЙ ДАТОК НА АДРЕСУ:

SOCIAL SERVICE OF UKRAINIAN WAR VETERANS
1321 West Lindley Avenue ■ Philadelphia, Pa. 19141

„ПРОПАҐУВАННЯ..."

(Закінчення зі стор. 1)

ських й інших солістів. Цей експеримент був дуже вдалий, солісти скоро вивчили українські партитури і опера, як сказав маестро Колесник, випала на славу української культури. Оперний хор був створений з різних українських хорів в Торонто і з ним дуже наполегливо працював В. Колесник.

Тиждень перед першою виставою опери „Купало" п-і Рубі Мерсер з радіо і телевізійної станції Сі-Бі-Сі перевела півторагодинне інтерв'я з В. Колесником, яке опісля повністю, з мелодіями з українських опер, було передане канадською сіткою і спричинилось до популяризації не тільки самої опери „Купало", збільшуючи тим самим фреквенцію відвідувачів вистав, але також широкого розголошення української музичної культури.

Оперна Асоціяція, — продовжував далі розповідати В. Колесник, — плянує широку діяльність також на 1980 рік. У Торонто вже розпочато підготову до великого концерту оперної симфонічної музики, а також в майбутньому плянується поставити ряд інших опер. Основною, однак, проблемою, яку ще треба розв'язати, це брак видрукованих партитур для українських опер.

Головними солістами в опері „Купало" виступали: Ганна Колесник, Джефф Морріс, Корнеліс Оптов, Роксоляна Росляк, Леонід Скірко, Крістофер Камерон, Аво Кітаск, Вікторія Масник, Майкел Страно, Ірена Вельгаш, Роза Антоні, Доналд Кларк, Марк Ду Бва, Лео Евасон, Стефан Кривенький, Джін Стілвелл та інші.

„Метою мого приїзду до ЗСА, — заявив В. Колесник, — є переговорити з багатьма людьми і організаціями, а в першу чергу з Головним Екзекутивним Комітетом Українського Народного Союзу, про можливість приїзду оперного театру з Торонто до Ню Йорку, а може і теж до Філядельфії з оперою „Купало".

Маестро В. Колесник свідомий того, що це коштовна річ, „але невже ж у нас не знайдеться кілька тисяч любителів оперного мистецтва, щоб заповнили на два вечори велику театральну залю і таким чином піддержати тих, які трудяться в цій ділянці мистецтва, не для власної користи, а для пропагування української музичної культури на високому рівні", — заявив маестро Колесник у піднесенні, зворушено і дуже щиро — так немов би він вже держав в руках підписаний договір про оперні вистави на сході ЗСА.

СПРОСТОВАННЯ

Братська Інформація в Чікаго повідомляє, що в репортажі „Мирянська студійна конференція в Чікаго" („Свобода", 27 жовтня 1979) було невластиво зацитовано одне місце з виступу д-р Б. Лончини. Цитата „Час на феєрверки в патріярхальній роботі минув, треба взятися до конструктивної праці на місці, час розбудовувати помісність на низах!" — була вирвана з контексту. Крім цього, ця цитата не була подана дослівно, що могло викликати різні інтерпретації цього вислову.

Замість квітів на свіжу могилу великого спортовця, кол. члена Ради Директорів та кол. члена Управи УСК-у в Ню Йорку

бл. п. дир. Степана Конашевича

та в пам'ять померлого спортовця-ідеаліста, був. змагуна УСК-у

бл. п. Адріяна Лапичака

на Патріярший Фонд
50.00 долярів складає
УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

ВШановним Родинам Померлих наше глибоке співчуття.

ПОДЯКА
РОДИНИ бл. п. ІВАНА ПОПОВИЧА з Парми в Огайо

За покликом всемогучого Бога, ранком 31-го липня 1979 р., несподівано для нас, відійшов з цього світу наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і БАТЬКО

бл. п.

ІВАН ПОПОВИЧ

проживши 78 років для своєї родини і на служінні Народові в Українській Галицькій Армії, Українській Військовій Організації, Організації Українських Націоналістів, Організації Державного Відродження України та в інших національних товариствах.

В тих днях горювання багато громадян прийшло нам з розрадою й допомогою та жертвенністю на різні цілі, за що всім цим способом складаємо щиру подяку. Перш усього вдячні ми Всесвітлішому Отцю прелатові (тепер ВПреосв. Митрополитові УКЦ у ЗСА) Мирославові Любачівському, духовникові Семінарії св. Василія у Стемфорді за відслуження двох Парастасів у похоронному заведенні Колодія-Лазути в Пармі та похорону з проповіддю у п'ятницю 3-го серпня з церкви св. Андрія на парафіяльнім цвинтарі, — та Впр. Отцю Іванові Оришкевичеві за співслуження Парастасу.

Колишнім Друзям Зброї і Воякам Українських Армій, зорганізованих у Клівлендських Відділах Ветеранських Об'єднань — УСС, ОбВУА, Першої Української Дивізії, УПА і Союзу Ветеранів Українського Резистансу та Членкиням 8-го Відділу Українського Золотого Хреста ім. О. Теліги дякуємо за почесні стійки з прапорами в часі похоронних обрядів, а голові 8-го Відділу ОДВУ проф. Якову Кльованому за діловий провід цими сумними для нас урочистостями.

Щиро дякуємо речникові Українських Злучених Організацій — Відділу УККА п. Степанові Кікті за прощальне слово від Клівлендської Громади, в якім пригадав усю працю і жертвенність Покійного для рідного народу, а з того 55 років для розвитку поселення у Клівленді, — та другим промовцям, які прощали іменем своїх організацій на цвинтарі, або на поминках: проф. Роман Лесик (УСС і ОбВУА),. мґр Теофіл Бак Бойчук з Філядельфії (Сенат ОУН), Іван Харамбура з Філядельфії (Централя ОДВУ), проф. Я. Кльований (місцевий Відділ ОДВУ), Марія Різник (8-ий Відділ Українського Золотого Хреста), мґр Ярослав Кришталович (Пластова Станиця), інж. Іван Фур (Окр. Комітет Відділів УНС і Відділ 102), проф. д-р Михайло Пап (Укр.-Амер. Асоціяція).

We deeply appreciate and wholeheartedly thank Mykola and Bohdan Kapitanec, Walter and Eugene Filipow, Harry and Michael Krawczyszyn, and Jeffrey Lemichuk for paying their last respects and honoring my dear Husband and Father by serving as pallbearers.

Our most sincere thanks to the employees of the F & W Ursem Company for the beautiful Liturgy Vestments, donated in memory of John Popowich. The name of the deceased, sewn in the vestment, will serve as a reminder to the priest wearing it to pray for the repose of the soul as he offers Holy Liturgy.

Дякуємо також авторам некрологів про Покійного голову нашої родини, а це п. І. Харамбурі, надрукованого у Свободі, мґрові Т. Бак-Бойчукові у Новім Шляху, п. С. Кікті у Вістях парафії Покрова Пресв. Богородиці, в Самостійній Україні і в радіомовленні Організацій Визвольного Фронту, та Редакторам Юкреніен Віклі і Вільного Слова, а також Відділові УНС ч. 102 за надрукування посмертних згадок.

Щира подяка пливе від нас усім тим організаціям і знайомим з Америки і Канади, які прислали на похорон вінки квітів і виявили нам співчуття телефонічно або листовно.

Вкінці висловлюємо наше СПАСИБІ усім жертводавцям, які замість квітів на могилу пок. І. Поповича склали датки на Св. Літургії і на добродійні цілі в сумі 1827 дол. Жертводавцями були:

1) НА СВ. ЛІТУРГІЇ — 370 дол.:
По 20 дол.: Микола і Катерина Капітанці, Микола і Катерина Кастранці, родина Купчаків, род. Трушів, Василь Патер і Анна Злонкевич, Омелян і Розалія Подусівські;
По 10 дол.: Марія Ґель, род. Вирстюків, Іван Ярошевський, Йосиф і Іванна Ікаві, д-р Зенон і Мирослава Голубці, Анастазія Павлюк, Володимир і Петруся Крутоголови, Степан і Елейн Олексики, Франко і Софія Андрушки, Катерина Соловій, Анна Гусак, Анна Мацко, Степан і Вікторія Патраники;
По 5 дол.: мґри Остап і Мирослава Гуки, Роман Данилевич, Семен і Степанія Пасельські, Анна Онищак, род. Ванкевичів, Михайло Бедзик, Михайло і Варвара Савінди, Михайло Думич, Володимир і Марія Новаковські, Софія Юник, Йосиф Соловій, Ілько і Любомира Жґути, Роман Жґута, Текля Кліта, Михайло і Ярослава Митросевичі, Едвард Турза, Анна Паливода, Ольга Мацко, Г. і В. Симансики, Олена Мічак, Олена Павел, Марта Мур, Лев і Н. Буркгарти.

З того одну Григоріянку відправить о. Архимандрит Любомир Гузар у Римі, а інші Літургії священики у кількох парафіях.

Rosemary J. Consolo, Dr. Josephine Czeporowicz, Amy Eyerman, Mr. & Mrs. Louis Lenart, Jr., Mrs. Helen K. Marshall, Aileen Reed and Mr. & Mrs. W. F. Reilly, Port Charlotte, Fla., have offered directly to St. Basil's League of Prayer, Salesian Missions, Jesuit Seminary Ass'n or the Marianist Spiritual Alliance for one year membership in all Liturgies and prayers.

2) НА БУДОВУ ЦЕРКВИ СВ. АНДРІЯ у ВОРМ МІНЕРАЛ СПРІНҐС, Фльорида — 100 дол.:
Марія Куків і родина Биків 25, Едвард і Марґарета Кінкофи 20, Степан Сахно 10, Василь і Ольга Муралі 10, Кенет і Мері Лу Малин 10, Марґарета Влашко 10, Софія Когут 5, Марія Червенко 5, Едвард Турза 5.

3) НА БУДОВУ ЦЕРКВИ ПРЕЧ. ДІВИ МАРІЇ в ЛЮРДІ, у Франції — 100 дол.:
По 10 дол.: Ліґа Українців Католиків Америки, Омелян і Естела Гомири, Михайло Колода, Герберт і Наталія Ґрензири;
По 5 дол.: Микола і Марія Бобечки, Марія Леґанчук, Михайло і Павлина Гейсаки, род. Піндурів, Михайло і Анастазія Мадареші, Іван Колода, Євгенія Гудьо, Анастазія Мудрик, Марія Камінська і Гелен Муні, Лев і Нансі Буркгарти, Степан Федак, Михайло і Рузя Буськи.

4) НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ПУКЦ — 125 дол.:
Василь Жук 50, род. Поповичів 25, проф. Маріян і Олена Дуби 20, Роман Данилевич, мґр Богдан і мґр Ярослава Данилевичі 10, Дмитро Палка 10, Галина Шуманська 5, Анна Бовіт 5.

5) НА ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД при ОДВУ в Ню Йорку — 125 дол.:
Головна Управа УЗХреста в Детройті 25, Володимир і Павлина Різники 25, Марія Щепко 20, Олександер і Антоніна Білі 10, д-р Андрій і Дарія Жґути, Микола Петрівський 20, Теодор Леськів 10, подружжя Андрія Старка 10, Остап і Соня Чучкевичі 5.

6) НА ФОНД ОБОРОНИ І ДОПОМОГИ ПОЛІТИЧНИМ В'ЯЗНЯМ при УЗХ — 500 дол.:
По 50 дол.: 8-ий Відділ УЗХреста у Клівленді, інж. Василь і Олена Хміляки.
По 25 дол.: Богдан і Естела Леміщуки;
По 20 дол.: Марія Филипів, Зенон і Ірина Єзерські, Осип Врублівський, Іван Маґоцький, Василь і Віра Ліщинецькі, Михайлина Ставнича і Марія Савчак, Микола і Володимира Кавки;
По 15 дол.: Ярослав і Анна Кравчуки, Богдан і Марта Ковчі, Роман і Марія Різники, Durr Family і Mrs. Julia Rollins;
По 13 дол.: Катерина Попович;
По 10 дол.: д-р Мирослав і Любомира Мичковські, Михайлина Бігун, Марійка Палка, Теодор Врублівський, Катерина Леміщук, Теодор Попович, д-р Михайло і Анна Папи, Степан і Павлина Корлятовичі, Роман і Марія Кассараби, Окружний Комітет Відділів УНС;
По 5 дол.: Емілія Заваїльська, Михайло Ярема, Юлія і Марія Панцак, Франко Бемко, Іван і Ольга Якубики, Михайло і Розалія Левицькі, Андрій і Єва Бойки, Григорій і Степанія Борщі, д-р Олександер і Олександра Фединські, мґр Іван і Степанія Зваруни, Петро і Степанія Хімки, інж. Іван і Степанія Фури, Микола Ковалисько 2 дол.

7) НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ВОЄННИМ ІНВАЛІДАМ при ОбВУА — 80 дол.:
По 10 дол.: д-р Іван і М. Гурки та суд. Степан Небеш, Михайло і Олена Петришини, П. Дубинецька, Ігор і Орися Руденські;
По 5 дол.: інж. Григорій Завадівський, Марія Янів, Михайло Бібик, Іван і Леся Оленчуки, Анастазія Наконечна, д-р Богдан і Мирослава Футеї, Іван Бдзіль, Василь Онисько.

8) НА ТИЖНЕВИК „УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО" в ПАРИЖІ — 100 дол.:
Іван Харамбура 50, Employees of the Department of Human Resources and Economic Development, City of Cleveland $40.00, мґр Теофіл Бак-Бойчук 10.

9) НА ТИЖНЕВИК „НОВИЙ ШЛЯХ" у ТОРОНТІ — 100 дол.:
Анатоль і Дарія Валюхи 50, Володимир Густак 10, Катерина Кравчишин 10, Григорій Кравчишин 10, Йосиф і Марія Бейбіри 10, Степан і Марія Павуки 5.

10) НА МІСЯЧНИК „САМОСТІЙНА УКРАЇНА" в ЧІКАГО — 50 дол.:
Маруся Попович 40, Микола і Володимир Кавки 10.

11) AMERICAN HEART ASSOCIATION: (Total $142.00)
Rose Alice Kolodiy, Dorothy Kleinhoff, Classmates of Jan. '48 — West Tech High School, Іван і Юстина Филипови з Гамільтону 20, Володимир і Маріянна Филипови 10, Павлина Семеняк 5, Михайло Кравчишин 5, Дмитро Підсадний 5, Mr. & Mrs. Joseph T. Weir $5.00.

12) AMERICAN CANCER SOCIETY: (Total $20.00)
Mr. & Mrs. Ray Keehn $10.00, Mrs. Melba Oliver $10.00.

13) MEMPHIS COMMUNITY CLASS FOR THE RETARDED CHILD: (Total $15.00)
Clarence N. Ursem $15.00.

Також дякуємо п. Денисові Лазуті і його помічникам з похоронного заведення Колодія-Лазути в Пармі за взірцеве виконання потрібних послуг і облегшення наших трудів.

Всіх тих, які вшанували Покійного присутністю, датками і співчуттям, хай Всевишній нагородить щедрими ласками!

В горю залишені:
КАТЕРИНА ПОПОВИЧ, вдова
МАРУСЯ ПОПОВИЧ, донька
СТЕПАН ПОПОВИЧ, син

Відзначення 30-річчя Осередку СУМ-А ім. М. Павлушкова в Чікаґо

Важко глядачам залишатися байдужими, коли святочний концерт відкривається чарівним українським танком, але вже цілком неможливо не захоплюватися появою п'ятдесяти дівчаток і хлопчиків у віці від сьоми до дев'яти років! Вщерть виповнена публікою заля збиралася їх розцілувати, а образ дрібних ноженят у трудних фігурах гопака — повірте! — перевищить ваші сподівання! Найкращий балет світу так не зачарує глядачів, як вишколена група малят, може технічно не цілком уже досконалих, але зате так безмежно солодких у їхньому зусиллі показати себе з найкращого боку! Власне ці, наймолодші учні Школи Українського Балету, група „Веселка", під мистецьким і батьківським керівництвом маестра Евгена Літвінова, відкрили концерт з нагоди 30-річчя існування і праці Осередку СУМ-А ім. Миколи Павлушкова в Чікаго, 27-го жовтня ц.р., у виповненій, великій залі Лейн Технікал авдиторії.

Дальше, духова оркестра СУМ-А, під диригентурою маестра Семена Яхнеса, відіграла марш „Привіт з України" І. Петкевича, „Єгипетський балет" А. Луіджіні Д. Беннета, „Романси на Україні" В. Біліва; з участю студентів музичної школи маестра Яхнеса „Баркароля" Ж. Офенбаха та українську народну пісню „Бандура". В супроводі оркестри Марійка Вишиванюк- Войтихів знаменитим альтом відспівала популярну пісню „Степом, степом", А. Пашкевича. Це був дуже вдалий виступ і треба відмітити, що за короткий час керівництва маестра Яхнеса ця оркестра досягнула справді високого рівня.

Молодечий хор „Ватра", під диригентурою невтомної мгр Оксани Ференс, дуже дбайливо відспівав уривок з поеми Т. Шевченка „Княжна", муз. А. Гнатишина, українські народні пісні „Черевички" та „Льон", при фортепіяновому супроводі Константини Яремчук. Із кожним своїм виступом хор виявляє видний поступ, а молодий вік його членів дає запоруку на гарне майбутнє.

Гучними оплесками „високоподібні отці і сестри та всі інші прості люди" привітали відомого вже на місцевій сцені „професора Мармолигу", з його сатиричними, повними здорового гумору, монологами. Поза сценою „професор Мармолига" є конгресменом Ілінойської Палати Репрезентантів — п. Мирон Куляс! Дуже вдалу, життьову, гумористичну сцену поставив ансамбль „Тяжко на еміграції" — скечом про українських пасажирів чікагського міського автобуса. Ансамблем керує власне у своїх вільних хвилинах п. Мирон Куляс.

А тепер — „Червона Рута". Думаємо, що навіть колись у вільній Україні, з участю найкращих професійних сил, не зможемо краще і на вищому мистецькому рівні вшанувати пам'ять Володимира Івасюка, закатованого КҐБ совєтськими вислужниками українського композитора у Львові, як це власне зробив вокальний ансамбль „Червона Рута", під мистецьким керівництвом мгр Марійки Гаврилюк, яка також акомпаньювала групі та є автором супровідних монологів до пісень покійного композитора. На тлі притемненої сцени з освітленим портретом В. Івасюка, прикрашеним вишиваними рушниками, лунає кілька слів супроводу і далі дзвенить чистий, як сльоза ліричний сопрано Ганни Вінтер. Відтак чуємо вишколені, на професійному рівні, голоси молодих співачок: меццо-сопрано Галини Левунь та альт Марійки Вишиванюк-Войтихів. Заля мов зачарована... Цілий ансамбль — вісім осіб — прекрасно зіспіваний, монологи між піснями короткі, але настроєві і зворушливі, зливаються із текстом пісень. Гра світел додавала чару цій небуденній частині програми. На нашу думку, мгр Марійці Гаврилюк справді належиться заслужений титул мисткині.

Чікаго мало нагоду бачити вже дуже багато танцювальних гуртків, груп та ансамблів — з Торонто, з Ню Йорку, з Англії, з Сайнт Кетерінс та з інших міст, але ні один з них не може дорівняти чікагському ансамблеві „Україна" під керівництвом хореографа маестра Евгена Літвінова. Новий танок „Коло", вперше виконаний на цьому світі, підкреслює делікатність дівочих рухів, абсолютну дисципліну танкових кроків, цим разом — без акробатики чоловічих роль. „Закарпатський танець" знову зарував глядачів буйною і ніжною атмосферою життя українських Карпат, так далеких, а так нам близьких.

У другій половині програми глядачів зустріла несподіванка: коли відкрилася заслона на танок „Вечір над Дніпром", на сцену вийшли хороводом дівчата в білих, атласових сукнях із блакитними вишивками, і за ними чоловіки в чорних штанах, чорних камізолях, білих сорочках із чорними метеликами. Танок ліричного жанру, при музиці з українських мотивів, нагадував атмосферу балетів Фреда Астера і Джінджер Роджерс новий і модерний, хореографований із почуттям смаку і краси, повний ніжности, натяків на залицяння і — елегантний. Справді вартісна поява в репертуарі ансамблю! Додати треба, що глядачі своїми оплесками не дозволяли танцюристам зійти із сцени.

Рівнож треба згадати конферансьє концерту Христину Верещак, яка своє трудне і двомовне завдання виконала чітко, скромно і елегантно. Концерт закінчився неперевершеним фінальним „гопаком" на сцені у виконанні „України" та прощальним маршем оркестри СУМ-А, залишаючи у присутніх незабутні враження.

Немає сумніву, що вже найвищий час, щоб вокальний ансамбль „Червона Рута" і танцювальний ансамбль „Україна" виїхали в мистецьке турне по чільних містах Америки й Канади. Ми певні, що вони здобудуть собі таке саме признання всюди, де будуть виступати.

Наступного дня, у неділю, 28-го жовтня, святкування 30-річчя Осередку продовжилося величавим бенкетом та забавою у власному домі Осередку. Проводив бенкетом д-р Павло Надзікевич. Особисті привіти склали о. митрат Бутринський, парох Українського Католицького Собору свв. Володимира і Ольги, який теж передав привіт від протопресвітера Білецького, пароха української православної катедри св. Володимира, поінформувавши присутніх про перешкоду, що не дозволила о. Білецькому взяти участь в бенкеті; д-р Мирослав Харкевич, голова Відділу УККА в Чікаго; Ліда Ткачук від чікагської станиці Пласту; Михайло Сорока від Українського Народного Союзу; дир. Роман Мицик від Каси „Самопоміч"; д-р Юліян Куляс від Каси „Певність"; інж. Мирослав Шмігель, голова Крайової Управи СУМ; інж. Володимир Левицький, кол. голова Крайової Управи СУМ; Оля Федак, голова ОЖ ОЧСУ, Чікаго; Дмитро Багрій, голова 8-го Відділу ООЧСУ; д-р Олесь Стрільчук, голова СУМ, Осередку ім. Д. Вітовського. Письмові привіти наспіли від молодечого хору при парафії свв. Володимира і Ольги „Молодої Думки"; мгр Уляна Целевич-Стецюк, голови АП АБН; всіх організацій Українського Визвольного Фронту Чікаго й околиць та великого числа індивідуальних прихильників та приятелів Осередку СУМ-А ім. М. Павлушкова.

Закінчивши бенкет молитвою, о. Бутринський побажав усім зустрітися на святкуванні 40-річчя Осередку СУМ-А ім. М. Павлушкова, вже на вільній українській землі.

Зена Матла-Рихтицька

Метрополія українського Ню Йорку вшанувала Патріярха Йосифа

Заходами Відділу Українського Патріярхального Товариства в Ню Йорку, у цьому місті, в суботу, 17-го листопада ц. р., у залі Купер Юніон улаштовано унікальний вечір-ювілейний концерт в пошану Патріярха Йосифа, з нагоди 40-річчя Його хіротонії та для відзначення інших історичних ювілейних дат Помісної Української Католицької Церкви. Винятковість ювілейного концерту полягала в тому, що ми рідко відзначуємо історичні сторінки нашої Церкви, а з другої; що виконавці дбайливо опрацьованої програми, разом з учасниками творили теплу, святочну атмосферу.

Концерт розпочав відомий мішаний хор „Думка" під диригентурою Семена Комірного, виконуючи пісню-молитву „Богородице Діво" А. Гнатишина. Виступ оперної співачки Марти Кокольської-Мусійчук із сольовою партією у цій пісні був прекрасний. Не раз уже доводилось бувати на виступах цього хору, але, на мою думку, тим разом виконання його справді було вийняткове. У їхньому співі відчувалось переживання і відчуття. На тлі хору спів Марти Кокольської-Мусійчук ніжно і зворушливо підкреслював слова молитви. Виконання цієї пісні і хором, і співачкою наповнило залю своєрідним теплом, об'єднало всіх в одну нерозривну родину. У другому творі „Да Воскреснет Бог" (псалом) — Д. Бортнянського, диригент представив високу мистецьку культуру заслуженого хору „Думка". Сольові партії виконували: Оля Пастернак, Оленка Зам'ята, Алла Ґроґуль, Софія Раковська, Василь Тершаковець, Борис Кекіш, Роман Літепло та Петро Ганкевич. Виконання і хору, і окремих солістів було свіже, милозвучне та гармонійне. Голосові партії звучали збалянсовано. Хорові на фортепіяні акомпаніювали Євгенія Палій.

Святочну промову виголосив о. Тарас Лончина з Філядельфії. Промовець підкреслив суть і зміст свята, вказавши на його головні маркантні риси та їх значення для нашої Помісної Церкви тепер й в майбутньому. Зупинившись над ювілеєм 40-річчя хіротонії Патріярха Йосифа та над його життьовим шляхом, прелеґент підкреслив питання Помісности нашої церкви в колі Східніх Церков, відзначив важливість УІ Архиєпископського Синоду, що відбувся у 1969 році в Римі, а опісля, окремо він наголосив 50-річчя Синоду Українського Єпископату, що відбувся в Римі 1929 року під проводом князя нашої Церкви Слуги Божого Митрополита Андрея і в якому взяли участь всі наші Владики в Україні й розсіянні. Промова була дбайливо опрацьована і тематично охоплювала зміст свята.

Виконання талановитої піяністки Юліяни Осінчук прозвучало певно і з глибиною відчування. Піяністка заграла такі композиції: „Пісню без слів" і „Гумореску" С. Людкевича, „Етюд" оп. 8 ч. 10 і „Етюд" оп. 8 ч. 5 — В. Косенка.

Відомий соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку Павло Плішка вже не потребує ні представлення, ні оцінки, бо він у своєму виконанні є незвичайний. Пригадується, як уперше, два роки тому, він виступав перед українською публікою у цій же самій залі, виконуючи твори неукраїнських композиторів, і він приобіцяв, що наступний раз співатиме по-українськи. Обіцянку додержав і вже на кількох концертах Павло Плішка виступив з українською програмою. І на цьому концерті він теж виступив з українським репертуаром: „Баляда про Довбуша" муз. обр. Д. Задора, „Безмежнеє поле" М. Лисенка і „Минають дні" слова Т. Шевченка, музика М. Лисенка, при фортепіяновому супроводі Ворена Джонса. Зайво тут говорити про силу голосу, чи його красу. Все у Плішки випливає неповторно з серця і душі.

Чи можна було краще підкреслити хвилину свята — 40-річчя хіротонії Патріярха Йосифа, як це зробила своєю прекрасною рецитацією уривків з поеми І. Франка „Мойсей" п-і Лідія Крушельницька, керівник Студії Мистецького Слова. Вона накреслила глибоку змістом картину у переносному зіставленні нашої Помісної УКЦеркви на чолі з Патріярхом Йосифом.

На закінчення хор „Думка" виконав три твори: У пісні „На світанку мати", сольові партії виконали: Оленка Зам'ята, Алла Ґроґуль і Уляна Стельмах. Голосово вони звучали збалянсовано і мелодійно, а хор підкреслював та надав краси виконанню, що й витворило безпосередній контакт виконавців з публікою. Друга пісня — це „Туман хвилями лягає" М. Лисенка. Знову ж тут замітна була густота і сила голосу.

Ювілейний концерт закінчено піснею-молитвою з опери „Запорожець за Дунаєм" — „Владико неба і землі", в якій знову чудово співала сольо Марта Кокольська-Мусійчук. Виконання було дійсно могутнє. Усіх виконавців публіка нагороджувала весь час довгими оплесками.

Перефразуючи слова Мойсея з Франкової поеми, який, промовляючи до свого народу, сказав:... „Підеш ти у мандрівку століть з мого духа печаттю"..., — можна б сказати, що й ми підемо у мандрівку століть з печаттю нашого Патріярха Йосифа.

Микола Галів

Москва обіцяла...

(Закінчення зі стор. 1)

Андрей Ґромико, який недавно перебував у „мирній" місії в Еспанії, інформували делеґацію ПВО, що Совєтський Союз піддержуватиме Іран у випадку військового нападу зі сторони З'єднаних Стейтів Америки.

Речники Державного департаменту тоді заявляли, що ЗСА не розглядають покищо можливости військової акції в Ірані, але ситуація в міжчасі змінилася і президент Джіммі Картер заповів, що у випадку іранського суду над американськими дипломатами, закладниками в амбасаді ЗСА в Теґрані, яких Аятолла Хомейні збирається судити за „шпигунство", ЗСА застосують також інші заходи, крім дипломатичних.

Досі совєтські лідери офіційно не вмішувалися до існуючого конфлікту між ЗСА і Аятоллою Хомейні, але у вівторок, 20-го листопада, совєтське пресове агентство ТАСС навіть розіслало офіційний заклик Ради Міністрів СССР, у якому вимагається звільнення американських закладників, а самий акт захоплення амбасади називається нелегальним.

ПРО ВИВІНУВАЛЬНЕ ЖИТТЬОВЕ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

на що буде призначений дохід з грамоти, в якому часі потрібні будуть фонди, що є більш потрібне — забезпечення чи ощадність, та найважливіше, скільки майбутній член може видати річно на своє забезпечення.

Тепер, коли Ви вже познайомилися з забезпеченевою термінологією, його дефініцією, користями і ціхами кожного роду забезпечення, ми вважаємо, що тепер є пора повторити дві перші статті, які появилися на цьому самому місці — одну, яка вияснювала характер і користи грамоти кляси Е-65 і другу, що доводила потребу і користі грамоти кляси Е-18 для молоді. Ми є певні, що тепер ці дві статті будуть мати багато більше значення для Вас.

Але чому б не стати Вам у міжчасі організатором УНСоюзу. Ваш заробіток залежатиме від числа членів і від того, на яку суму ви їх забезпечите. Найперше, підвищіть суму свого власного забезпечення, тоді забезпечіть членів Вашої родини, а після того Ваших приятелів, а відтак поширіть круг кандидатів на Ваших знайомих. І за це все — Ви будете відповідно винагороджені.

Дозвольте нам поінформувати Вас листовно, телефоном, чи при особистій зустрічі з представником нашого організаційного Відділу, як Ви можете у вільному часі придбати собі додатковий заробіток. Опісля Ви можете рішитися на повночасне затруднення в УНСоюзі.

Це не є велика штука організувати членів. Якщо Ви прочитали ці статті про забезпечення, Ви маєте вже підстави для успішної кар'єри організатора членів УНСоюзу. Коли б Ви хотіли копії згаданих статтей, напишіть або зателефонуйте до нас:

Ukrainian National Association
Organizing Department
30 Montgomery Street,
Jersey City, N.J. 07303

tel.: (201) 451-2200

Зробіть це ще сьогодні. Допоможіть нам виконати у 1979 році, 85-ліття постання УНСоюзу, квоту 5,000 нових членів, забезпечених на суму $10,000,000. Станьте частиною найбільшої і найстаршої української братської організації.

Станьте будівничим УНСоюзу.

ЕНЕРҐЕТИЧНА КРИЗА В СССР

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Японія відмовилася від сибірських проєктів і

запланована співпраця в Якутії ще й тепер висить у повітрі. Амбіції та воєнні плянування повели Москву до будови т. зв. БАМ-у, урухомлення якого буде потребувати вживання нафти, бо вживання вугілля натрапляє на непереборливі перешкоди, яке пов'язано з пароводяною системою, а залізниця БАМ проходить по території вічної мерзлоти.

(Кінець)

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ВОЛЯР, член УНС Відд. 217 св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., помер 7 жовтня 1979 р. на 84-му р. життя; членом УНС став у 1923 р. Залишив у смутку сина Петра, дочку Стеллу та 2 внуків. Похорон відбувся 10 жовтня 1979 р. на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Т. Кубарич, секр.